

quia si talis voluntas efficax est consequens ad signum libertatis voluntatis alterius, non impedit id, quod se tenet ex parte talis signi; ex parte autem illius se tenet suasio inclinans ad omissionem talis extremi, vel requisiti ad illud; ergo eam non impedit, ac per consequens cum ea compatitur. Patet etiam à paritate permissionis peccati, quam Deus efficaciter vult conferendo auxilium inefficax cum scientia de inefficacia, & tamen serio suadet ne peccatum fiat.

Præmitto secundo: quod in Deo (quidquid sit de hominibus) non compatitur voluntas alicujus extremi cum prohibitione illius; compatitur tamen cum prohibitione necessario requisiti ad illud. Ratio disparitatis est: quia si Deus efficaciter vellet, quod prohibet, vellet *male moraliter*, cum vellet aliquid prohibitum, ac si vellet efficaciter aliquid extremum connexum cum alio, & prohiberet illud aliud, non vellet *male moraliter*, aut *formaliter*, aut *interpretative*: non quidem *formaliter*, quia velle formaliter fundamentum connexionis, non est velle formaliter terminum: Deus enim amat seipsum connexum, juxta plures, cum possibilitate peccati; & tamen possibilitatem peccati non amat; atque item amat poenitentiam connexam cum peccato, quin amet peccatum.

Non *interpretative*: quia tunc solum voluntas formalis fundamenti connexionis est amor interpretativus termini, quando vel ea voluntas est amor illius, quod est *radix*, & *causa per se termini*, vel in habente talem voluntatem datur

ob-

obligatio impediendi terminum; atqui poenitentia, quæ est fundamentum connexionis cum peccato, adhuc pro ut efficaciter volita, neque est radix, & causa per se illius, sed tantum permissionis, ex qua *logice* oritur peccatum; neque in Deo datur obligatio non se constituendi in necessitate permissionis, cum habeat plenum jus ad illam, ac proinde non datur obligatio impediendi terminum connexionis, qui est peccatum: ergo voluntas efficax poenitentia non est amor interpretativus peccati. Ex his nego minorem argumenti, ad cujus probationem, nego majorem, propter datam disparitatem.

Argumentum quintum: Deus quantum est ex se vult carentiam peccati: ergo quantum est ex se vult carentiam poenitentia: ergo quantum est ex se nequit velle poenitentiam, nam quantum est ex se simul vellet poenitentiam, & carentiam poenitentia. Ulterius: nemo velle potest quantum in se est, id, cujus impossibilitatem vult, quantum in se est, alias posset velle, idem simul esse, & non esse, sed Deus quantum in se est volens carentiam peccati vult quantum in se est impossibilitatem poenitentia, nam carentia peccati est talis impossibilitas: ergo nequit velle quantum in se est de facto poenitentiam.

Præmitto ad solutionem primo: quod Deus volens quatenus est ex se, & *formaliter* carentiam peccati, vult *virtualiter*, & *equivalenter* carentiam poenitentia, hoc est, ita se habet, ac si *formaliter* vellet poenitentia carentiam: attamen cum, ut diximus, æquivalentia non debeat esse quoad

-do

DISSERTATIO V.

quoad omnia munera, & cum volitio formalis carentiæ pœnitentiæ duo munera possit habere: primum, determinare existentiam mediocrium sufficientium ad talem carentiam ponendam: secundum, formaliter ponere talem carentiam, quando Deus volens formaliter carentiam peccati, vult æquivalenter carentiam pœnitentiæ, ea æquivalentia non est quoad secundum munus: nam hoc opponitur cum voluntate formali pœnitentiæ, sed quoad primum, quatenus Deus dans auxilium ad vitandum peccatum, dat medium sufficiens ad carentiam pœnitentiæ, quæ necessario peccatum requirit.

Præmitto secundo: quod qui vult efficaciter aliquid, bene potest simul velle ineffaciter impossibilitatem illius, & quod illud non sit: sic, qui ob ingruentem procellam suas projicit merces in mare, vult efficaciter projectionem, & tamen vult ineffaciter, quod sit impossibile, seu quod non sit. Hinc ad argumentum, distinguo consequens: vult formaliter carentiam pœnitentiæ, nego; vult æquivalenter, subdistinguo: æquivalentia quoad munus ponendi formaliter eam carentiam, nego; quoad munus determinandi media sufficientia, ut possit ea carentia poni concedo: & hoc non opponitur cum voluntate efficaci pœnitentiæ; & nego secundam consequentiam, cujus probatio data solutione distinguitur.

Ad id, quod additur, distinguo majorem. nemo velle potest, & cætera, cujus impossibilitatem vult efficaciter, concedo; cujus impossibilitatem

SECTIO I.

tatem vult ineffaciter, nego: & probationem: posset velle efficaciter, idem simul esse, & velle efficaciter non esse, nego; & velle ineffaciter non esse concedo: in quo, juxta exemplum positum, nulla est implicantia: & minorem: vult efficaciter impossibilitatem pœnitentiæ, nego; vult ineffaciter, concedo: quia solum ineffaciter vult non esse peccatum, seu peccati carentiam esse.

Sed contra: atqui posita prædefinitione pœnitentiæ, nequit Deus velle, adhuc ineffaciter, seu quatenus est ex se non esse peccatum: ergo nulla est solutio. Probaturs antecedens: repugnat velle quatenus est ex se ut aliquod objectum non sit, & simul velle necessitatem antecedentem, ut illud sit; sed prædefinitio efficax pœnitentiæ est necessitas antecedens, ut peccatum sit, ergo posita prædefinitione pœnitentiæ, & cætera. Probaturs major: velle necessitatem antecedentem ad peccatum, est velle peccatum esse: ideo enim non possumus licite amare nos constitui in necessitate peccandi, quia amare necessitatem peccandi, est amare peccatum esse: ergo repugnat velle, & cætera.

Ad instantiam, nego antecedens, & distinguo majorem probationis illius: & simul velle necessitatem antecedentem, ut illud sit, si ea necessitas sit simpliciter antecedens, & ametur efficaciter, concedo; si sit consequens simpliciter, & tantum secundum quid antecedens, nego: & minorem; est necessitas simpliciter antecedens, ut peccatum sit, nego; secundum quid

ante.

antecedens, & simpliciter consequens, concedo: vide, quæ diximus supra, ad argumentum Patris Ribadeneyra. Etenim licet velle necessitatem simpliciter antecedentem, ut objectum sit, sit velle objectum, quia necessitas simpliciter antecedens est causa, ut objectum sit; tamen velle necessitatem simpliciter consequentem ad objectum non est velle, ut illud sit, cum ea necessitas subsequatur ad existentiam objecti.

Ad probationem majoris, distinguo antecedens: velle necessitatem simpliciter antecedentem ad peccatum, est velle peccatum esse, concedo; velle necessitatem secundum quid antecedentem est ex conceptu suo velle peccatum esse, nego, & nego paritatem probationis inclusæ: neque enim ideo licite non possumus velle necessitatem peccati, etiam secundum quid antecedentem, quia amor talis necessitatis sit ex conceptu suo amor objecti, ad quod est necessitas; sed quia ex charitate erga nos, tenemur impedire omne peccatum in nobis, in alijs autem bene possumus amare necessitatem peccandi secundum quid antecedentem; possumus enim amare, quod Deus velit alicui peccatum permittere, ut ille de sua fragilitate humilietur, per quem amorem illum non constituimus in periculo peccandi, sicut constitueremus nos.

Argumentum sextum: repugnat quod Deus per eandem indivisibilem voluntatem, imo & per duas virtualiter distinctas simul intendat extrema incomponibilia; sed Deus conferens auxilium inefficax ex intentione poenitentiae simul
intendit

intenderet poenitentiam, & carentiam peccati ad poenitentiam requisiti, quæ sunt extrema incomponibilia: ergo hoc repugnat. Probatur secunda pars minoris: Deus conferens auxilium inefficax, serio, & sincere procurat opus salutare: ergo intendit carentiam peccati, ac per consequens vult extrema incomponibilia, nam vult opus salutare, & volendo, poenitentiam connexam cum peccato vult carentiam operis salutaris: poenitentia enim cum eo opere salutari incomponibilis est.

Præmitto ad solutionem: quod bene potest eadem voluntas, vel per eundem actum, vel per duos distinctos simul appetere extrema incomponibilia, non simultate *ex parte objecti*, quatenus velit, quod duo objecta opposita simul existant, sed simultate *ex parte affectus*, quatenus simul existant, affectus de illis extremis. Atque illi affectus dummodo non sint ambo efficaces, sed alter efficax, & alter inefficax, nullam dicunt repugnantiam, ut patet in exemplo allato, projicientis merces in mare. Exinde cum Deus in ipso signo, in quo habet voluntatem inefficacem consensus salutaris per collationem auxilij pure sufficientis habeat scientiam de eo, quod consensus sub tali auxilio non ponetur, bene potest per eandem voluntatem intendere efficaciter poenitentiam incomponibilem cum consensu salutari, quem inefficaciter vult. Etenim voluntas serio procurativa consensus non opponitur cum voluntate efficaci poenitentiae, cum eo consensu incomponibilis, nam ea voluntas solum obligat

obligat ad dandam sufficientiam, ut existat opus salutare, ac proinde solum opponitur cum voluntate negandi talem sufficientiam.

Ex his ad argumentum, distinguo maiorem: simul intendat, simulare se tenente ex parte objecti, concedo; ex parte affectus, subdistinguo: si affectus uterque sit efficax respectu utriusque extremi, concedo; si sit inefficax respectu alicujus extremi, nego, & concessa minori, juxta explicationem datam, nego consequentiam. Ad probationem minoris, distinguo *ly vult extrema incomponibilia* eodem modo. Quod si dicant, Deum non posse eligere idem medium ad res oppositas, qualis est consensus salutaris, & pœnitentia illi repugnans: distingue: si tale medium ad eas res conducat, & utraque res non intendatur efficaciter, nego; aliter, concedo. Cum vero auxilium inefficax, & conducat ad opus salutare, & ad pœnitentiam, quatenus eo posito dabitur peccatum, & non intendatur efficaciter opus salutare, sed sola pœnitentia, potest Deus pro utroque illud eligere.

Argumentum septimum: prædefinitio pœnitentiæ necessitat Deum ad eligendum auxilium inefficax, taliter ut non eligeret, si prævideret efficax: ergo necessitat Deum ad non procurandum serio consensum, quod de facto falsum est. Antecedens est certum, quia auxilium efficax cum excludat peccatum, non est medium conducat ad pœnitentiam. Probatur consequentia: ille non dicitur serio procurare finem sub aliquo medio, qui ita afficitur erga effectum, ut si sci-

ret

ret exiturum sub eo medio, illud medium non poneret, ac per consequens impediendo electionem talis medij etiam effectum impediret; sed ita se haberet Deus erga consensum, si ita eligit auxilium inefficax, ut non eligeret, si prævideret efficax: ergo consequentia tenet.

Præmitto ad solutionem: quod, ut in tractatu de prædestinatione dixi, tum dicitur aliquis vellet, & serio procurare actum alterius agentis liberi, quando ei dat plenam sufficientiam ad talem actum, nec illum positivè impedit; sed potius habet affectum, licet inefficacem in illum. Ita autem segerit Deus præbens homini auxilium purè sufficiens, per quod dat illi plenam potestatem ad vitandum peccatum, & impediendâ prædefinitionem. Hinc ad argumentum, nego consequentiam, & distinguo maiorem probationis: ut si sciret, & cætera, illud medium non poneret, si illud medium, quod ponit constituat plenam sufficientiam ad effectum, & ponens medium, effectum desideret, nego; si res aliter se habeat, concedo: & subillationem: si impediendo electionem talis medij, etiam effectum positivè impediret, concedo; si solum negativè impediret, nego: etenim cum non dat medium efficax, solum negativè impedit finem; non autem positivè, cum det ad illum plenam potestatem.

Argumentum octavum: repugnat, quod Deus serio velit suam voluntatem efficacem, quam de facto habet non existere; sed si serio vellet peccatum non esse, serio vellet non existere voluntatem efficacem pœnitentiæ, cum pœnitentia,

X

ac

ac proinde, & ejus prædefinitio nequeat existere sine peccato: ergo una voluntas non componitur cum alia. Ulterius: si posita prædefinitione, Deus serio vellet carentiam peccati, vellet serio frustrationem prædefinitionis, nãm carentia peccati est illius frustratio; atqui Deus nequit serio velle frustrationem prædefinitionis, cum hoc sit velle chimæram: ergo nequit serio velle carentiam peccati; sed hanc de facto serio vult: ergo de facto non habet prædefinitionem efficacem pœnitentiæ.

Ad argumentum, distinguo minorem: serio formaliter vellet non existere voluntatem pœnitentiæ, nego; æquivalenter, subdistinguo: quoad omnia munera, nego; quoad aliquod tantum, concedo: vide, quæ dixi ad argumentum quintum. Ad additum, distinguo majorem: si vellet carentiam peccati conjunctim objectivè cum prædefinitione, vellet frustrationem prædefinitionis, concedo; si vellet divisim objectivè à prædefinitione, nego & probationem: carentia peccati exitura conjunctim cum prædefinitione est illius frustratio, concedo; exitura divisim à prædefinitione est illius frustratio, nego, vel implicas in terminis, quia potius esset infrustratio prædefinitionis, cum esset ejus impeditio.

Explicatur solutio: *frustratio* prædefinitionis stat *in conjuncto prædefinitionis*, & *carentia termini prædefiniti*: inde si Deus vellet conjunctim ex parte objecti carentiam peccati, & prædefinitionem, vellet eas in conjuncto existere, ac proinde prædefinitionem frustrari; at licet amet Deus carentiam peccati, & prædefinitionem

con-

conjunctim *subjectivè*; quatenus ex parte ipsius Dei simul existit amor utriusque; tamen non eas vult conjunctim *objectivè*; sed vult prædefinitionem exituram divisim à carentia peccati, & carentiam peccati exituram divisim à prædefinitione pœnitentiæ, quam si existeret, impediret, ac proinde non frustraret.

Sed contra primo: Deus vult carentiam peccati divisim à prædefinitione: ergo serio vult sensum divisum peccati à pœnitentiæ; sed cum seria volitione, & procuracione sensus divisi peccati à pœnitentiæ, non stat seria procuratio complexi peccati, & pœnitentiæ, qualis complexi procuratio est seria, & efficax voluntas pœnitentiæ cum peccato connexæ: ergo repugnat, quod Deus serio velit carentiam peccati, & serio efficaciter antecedenter velit pœnitentiæ. Nota: quod Deus vult sensum divisum peccati, & pœnitentiæ *negativè*, quatenus nimirum vult, non existere complexum peccati, & pœnitentiæ: non autem *positivè*, quatenus scilicet, velit, aut dari peccatum sine pœnitentiæ, aut dari pœnitentiæ sine peccato.

Indè licet Deus velit efficaciter pœnitentiæ connexam cum peccato, non potest dici ullo modo procurare, & velle complexum peccati, & pœnitentiæ: quia tunc solum volenti efficaciter, & ponenti unam partem complexi, tribuitur, ut volitum, complexum, quando eam ponit ex intentione alterius partis, vel cum obligatione vitandi complexum, aut quando pars, quam ponit, est causa per se alterius partis complexum

Y 2

con-

constituentis : hæc autem omnia deficiunt in Deo prædefiniente efficaciter pœnitentiam prædefinitione non simpliciter antecedenti, aut necessitante ad peccatum. Hinc distinguo primum consequens : vult sensum divisum negativè talem, peccati à pœnitentia, concedo ; positivè talem, nego : & minorem : etiam subsumptam, ut jacet, quia ut dictum est, seria & efficax voluntas pœnitentiæ ante absolutè prævisum peccatum non est procuratio, & volitio complexi ex peccato, & pœnitentiæ.

Contra secundo : Deus serio, & efficaciter antecedenter volens pœnitentiam connexam cum peccato, serio & efficaciter vult, existere pœnitentiam, eo modo, quo potest existere ; sed tantum potest existere cum peccato : ergo serio, & efficaciter antecedenter vult, pœnitentiam existere cum peccato ; sed pœnitentiam existere cum peccato est complexum ex peccato, & pœnitentia, seu pœnitentia in sensu composito peccati : ergo serio, & efficaciter vult complexum peccati, & pœnitentiæ. Retorqueo : pœnitentia decretata post visionem absolutam peccati, & puniti peccati solum possunt existere cum peccato : ergo nequè post absolutam visionem peccati potest Deus eas efficaciter velle, aliàs vellet complexum ex eis, & peccato, quale complexum est, eas existere cum peccato.

Deinde pro omnibus præmitto : quod quando dicitur, Deum velle, existere fundamentum connexionis, eo modo, quo potest ; *ly eo modo* intelligi debet intrinsecè, seu secundum intrin-

seca

seca talis fundamenti : non vero extrinsecè, seu secundum extrinseca, qualis est terminus connexionis, quia Deus non debet velle efficaciter talem terminum, utpote quid extrinsecum fundamento, quod tantum efficaciter vult. Hinc in forma, distinguo majorem : eo modo, quo potest existere intrinsecè, seu secundum intrinseca, concedo ; extrinsecè, seu secundum extrinseca, nego : & minorem : tantum potest existere cum peccato, se habente extrinsecè tanquam termino connexionis, concedo ; se habente intrinsecè tanquam prædicato pœnitentiæ, nego, & consequentiam.

Argumentum novum : nequit dari prædefinitio damnationis ante absolutè prævisum peccatum : ergo nequè prædefinitio pœnitentiæ, quæ non minus, quam damnatio connectitur cum peccato, & non minus, quam illa est bonum occasionatum, seu amabile occasione peccati. Nego consequentiam, & est disparitas : quia prædefinitio damnationis ante absolutam vilionem peccati, non ideo repugnat, quia connectitur cum peccato, & est bonum occasionatum, sed quia, juxta illam negantes, est contra Dei benignitatem, & piissimam divinæ misericordiæ viscera, quoddamque genus crudelitatis, non prævisio peccato, prædefinire efficaciter ingens malum damnationis æternæ : at prædefinitio efficax pœnitentiæ potius divinam misericordiam commendat præterquam quod antecedens, juxta plures, est falsum : unde paritas corrumpit.

Y ;

DIS-